

Trestní rejstříky

Systém ECRIS (Evropský informační systém rejstříků trestů) byl vytvořen v dubnu 2012 k usnadnění výměny informací z rejstříků trestů v celé EU. Poskytuje elektronická propojení mezi členskými státy a zavádí pravidla pro zajištění toho, aby bylo možno informace o odsouzeních obsažené v systému rejstříku trestů členských států vyměňovat prostřednictvím standardizovaných elektronických formátů jednotným a rychlým způsobem a v krátkých lhůtách, které stanoví právní předpisy.

Souvislosti

Věc Fourniret z roku 2004 a četné následné studie prokázaly, že vnitrostátní soudy často vynášejí rozsudky, aniž by měly povědomí o případných předchozích odsouzeních v ostatních členských státech. Nedostatek informací vedl k nepřiměřeným rozsudkům, které nezohledňovaly předchozí trestnou činnost dané osoby, a znemožnil přijetí opatření, kterými by se zamezilo opětnému spáchání stejného trestného činu.

Od roku 2008 musí být informace z rejstříku trestů vyměňovány pro účely nového trestního řízení proti dané osobě v rámci provádění [rámcového rozhodnutí Rady 2008/675 o zohledňování odsouzení v členských státech Evropské unie při novém trestním řízení](#).

ECRIS

Systém ECRIS byl vytvořen v reakci na potřebu zlepšit a usnadnit výměnu informací z rejstříků trestů na evropské úrovni. Informace obsažené ve vnitrostátních rejstřících trestů lze rychle, jednotně a snadno elektronicky vyměňovat prostřednictvím zabezpečené informační infrastruktury. Systém poskytuje soudcům, státním zástupcům a příslušným správním orgánům snadný přístup (prostřednictvím a určeného „ústředního orgánu“ v každém členském státě) k uceleným informacím o dřívější trestné činnosti kteréhokoliv občana EU, bez ohledu na to, ve kterém členském státě byla daná osoba odsouzena.

Informace lze vyměňovat k různým účelům podle rámcového rozhodnutí a vnitrostátních právních předpisů:

- Informace lze vyměňovat pro účely nového trestního řízení proti dané osobě v rámci provádění [rámcového rozhodnutí Rady 2008/675 o zohledňování odsouzení v členských státech Evropské unie při novém trestním řízení](#).
- Informace musí být vyměňovány, pokud je o to požádáno v rámci nábora k činnostem, které zahrnují přímý a pravidelný kontakt s dětmi, jak vyžaduje článek 10 [směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii](#).
- Informace lze prostřednictvím systému ECRIS vyměňovat i pro jakýkoli jiný účel podle vnitrostátního práva (například náborová řízení, naturalizační řízení, azylová řízení, postupy vydávání zbrojních pasů, řízení týkající se adopce dětí atd.).

Obecné zásady

- Systém ECRIS je založen na **decentralizované architektuře IT**, ve které jsou údaje z rejstříků trestů uloženy výhradně ve vnitrostátních databázích členských států a na žádost jsou mezi ústředními orgány členských států vyměňovány elektronicky.
- **Členský stát**, jehož je daná osoba státním příslušníkem, se stává ústředním **archívem všech odsouzení** dotyčné osoby. Tento členský stát má povinnost uchovávat a aktualizovat veškeré obdržené informace a na požádání je předávat ostatním členským státům. V důsledku toho by měl být každý členský stát schopen poskytovat úplné a aktualizované informace o odsouzeních svých státních příslušníků, bez o hledu na to, kde byli odsouzeni.
- **Členský stát**, jenž odsoudí osobu, která není jeho státním příslušníkem, má povinnost **co nejdříve zaslat informace** (včetně aktualizací) o tomto odsouzení členskému státu (státům), jehož (jejichž) je pachatel státním příslušníkem.
- Předávání informací o odsouzeních se provádí **elektronicky**, prostřednictvím **standardizovaného evropského formátu** s využitím dvou referenčních tabulek kategorií trestných činů a kategorií trestů. Tyto tabulky usnadňují automatický překlad a

vzájemné pochopení předávaných informací. Při předávání informací o odsouzení musí členský stát uvést kategorii trestného činu a trestu nebo sankce. Příslušné kódy umožňují automatický překlad do jazyka příjemce, díky čemuž může příjemce reagovat bezprostředně po přijetí informací.

Legislativní nástroje

Obecné zásady, jimiž se řídí výměna informací a fungování systému, upravuje [rámcové rozhodnutí](#) o výměně informací z rejstříku trestů a [rozhodnutí Rady o systému ECRIS](#).

Provedení

Byla přijata řada technických a finančních opatření za účelem pomoci členským státům při přípravě technické infrastruktury pro propojení jejich systémů rejstříků trestů do dubna 2012 (zákonná lhůta pro provedení) a po tomto datu. Komise poskytla členským státům zvláštní software nazvaný „referenční provedení“, aby jim usnadnila jejich vzájemné propojení. Členské státy též mohly požádat o finanční podporu EU v podobě grantů za účelem modernizace jejich vnitrostátních systémů rejstříků trestů v rámci [programu Trestní soudnictví](#).

V roce 2017 byly k systému ECRIS připojeny všechny členské státy. Ne všechny členské státy jsou však propojeny se všemi ostatními členskými státy. Další podrobnosti jsou uvedeny v [první statistické zprávě Komise](#) o používání systému ECRIS zveřejněné dne 29. června 2017.

Výpis z trestního rejstříku pro jiné účely než trestní řízení

V souladu s ustanoveními rámcového rozhodnutí 2009/315/JHA, rozhodnutí Rady 2009/316/JHA, a vnitrostátními předpisy lze informace z rejstříků trestů vyměňovat k jiným účelům, než je trestní řízení. Další informace o tom, jak získat výpis z rejstříku trestů pro tyto jiné účely, lze nalézt na stránce členského státu po [kliknutí na příslušnou ikonu vlajky na této stránce](#).

Návrh Komise na zlepšení výměny informací o státních příslušnících třetích zemí a osob bez státní příslušnosti

Na základě zásady členského státu státní příslušnosti jakožto jediného úložiště všech informací o odsouzených funguje systém ECRIS efektivně, pokud jde o státní příslušníky EU. Systém ECRIS však nepodporuje stejným způsobem výměnu informací o odsouzených státních příslušnících třetích zemí, jelikož jediné úložiště pro informace o státních příslušnících třetích zemí neexistuje. V současnosti proto nelze určit, zda a v kterém členském státě byl daný státní příslušník třetí země odsouzen, aniž by byly konzultovány všechny členské státy.

V zájmu nápravy této situace Komise přijala dne 19. ledna 2016 [návrh směrnice, kterou se mění rámcové rozhodnutí Rady 2009/315/JHA o systému ECRIS](#), a dne 29. června 2017 doplňující [návrh nařízení](#), kterým se zřizuje centralizovaný systém ECRIS-TCN za účelem účinného zjišťování členského státu (členských států), který (které) daného státního příslušníka třetí země odsoudil (y).

Navrhované nařízení upravuje zřízení centralizovaného systému ECRIS-TCN řízeného agenturou eu-LISA. Systém obsahuje údaje o totožnosti (alfanumerické údaje a otisky prstů) všech státních příslušníků třetích zemí odsouzených v členských státech. Vyhledávací mechanismus umožňuje členským státům prohledávat tento seznam on-line. „Výskyt shody“ označuje členský stát (členské státy), kde byl daný státní příslušník třetí země odsouzen. Zjištěný členský stát (zjištěné členské státy) pak lze požádat o poskytnutí úplných informací z rejstříku trestů prostřednictvím řízeného systému ECRIS.

Navrhovaná směrnice upravuje povinnosti členských států, pokud jde o systém ECRIS-TCN, na vnitrostátní úrovni a také výměnu úplných informací o odsouzených mezi členskými státy.

Navrhovanou směrnice a navrhované nařízení v současnosti v rámci legislativního procesu projednávají, upravují a finalizují normotvůrci EU – Rada a Evropský parlament.

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz [právní upozornění](#).

Poslední aktualizace: 22/01/2019